

Situasjonen i næringsmiddelindustrien

Fafo Østforum
27.10.2009

Rolf K. Andersen
Fafo

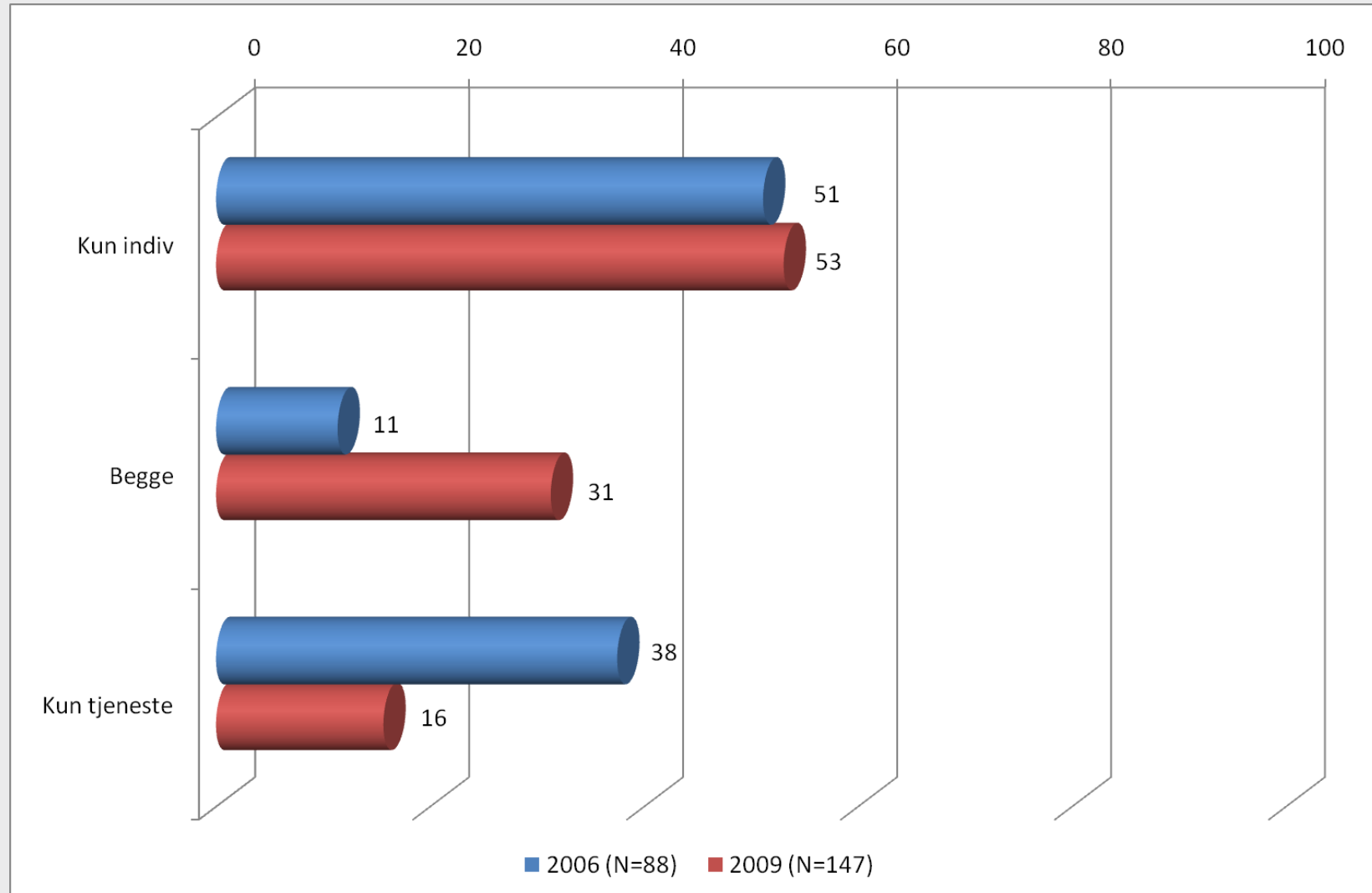
Hvorfor se nærmere på næringsmiddelindustrien?

- Har vært mye fokus på bygg og anlegg og skipsindustrien
  - Høy bruk, diskusjon om allmenngjøring osv.
- Det har vært krevende for deler næringsmiddelbransjen å få tilgang til arbeidskraft
- Bruken er høy i næringsmiddelbransjen
- Vil kun se på næringsmiddel i stort, ikke enkelt områder (kjøtt, frukt og grønt, fisk osv.)

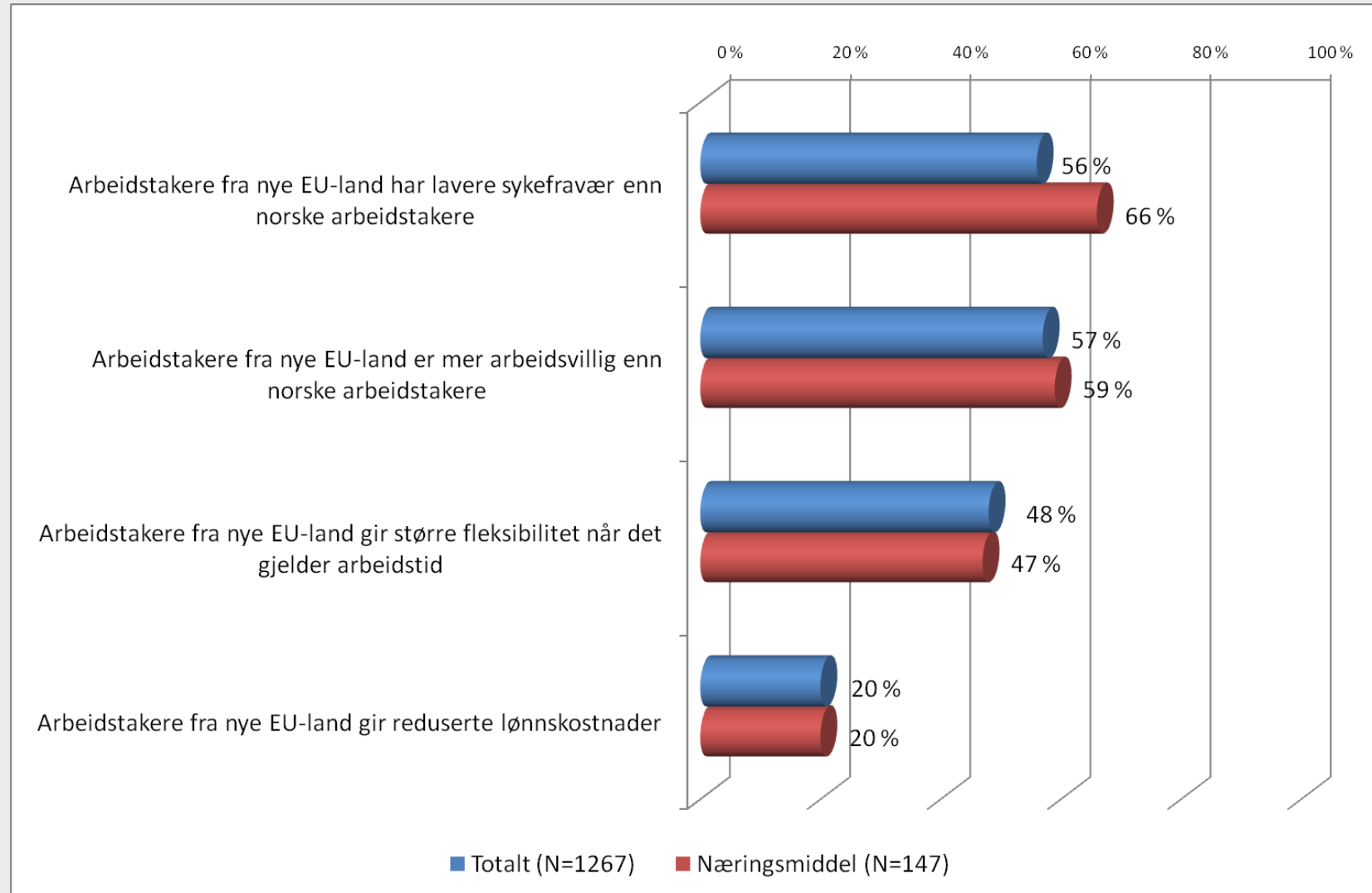
Bruk av arbeidskraft fra Øst-Europa i næringsmiddelindustrien

- I første kvartal 2009 oppga **45 prosent** at de brukte arbeidskraft fra Øst-Europa
  - **37 prosent** i de andre delene av industrien
  - Bygg og anlegg **33 prosent**
  - Verftsindustrien **57 prosent**
- I 2006 oppga **16 prosent** av næringsmiddelbedriftene at de hadde brukt arbeidskraft fra de nye EU-landene

Ulike tilknytningsformer i næringsmiddelindustrien, 2006 – 2009

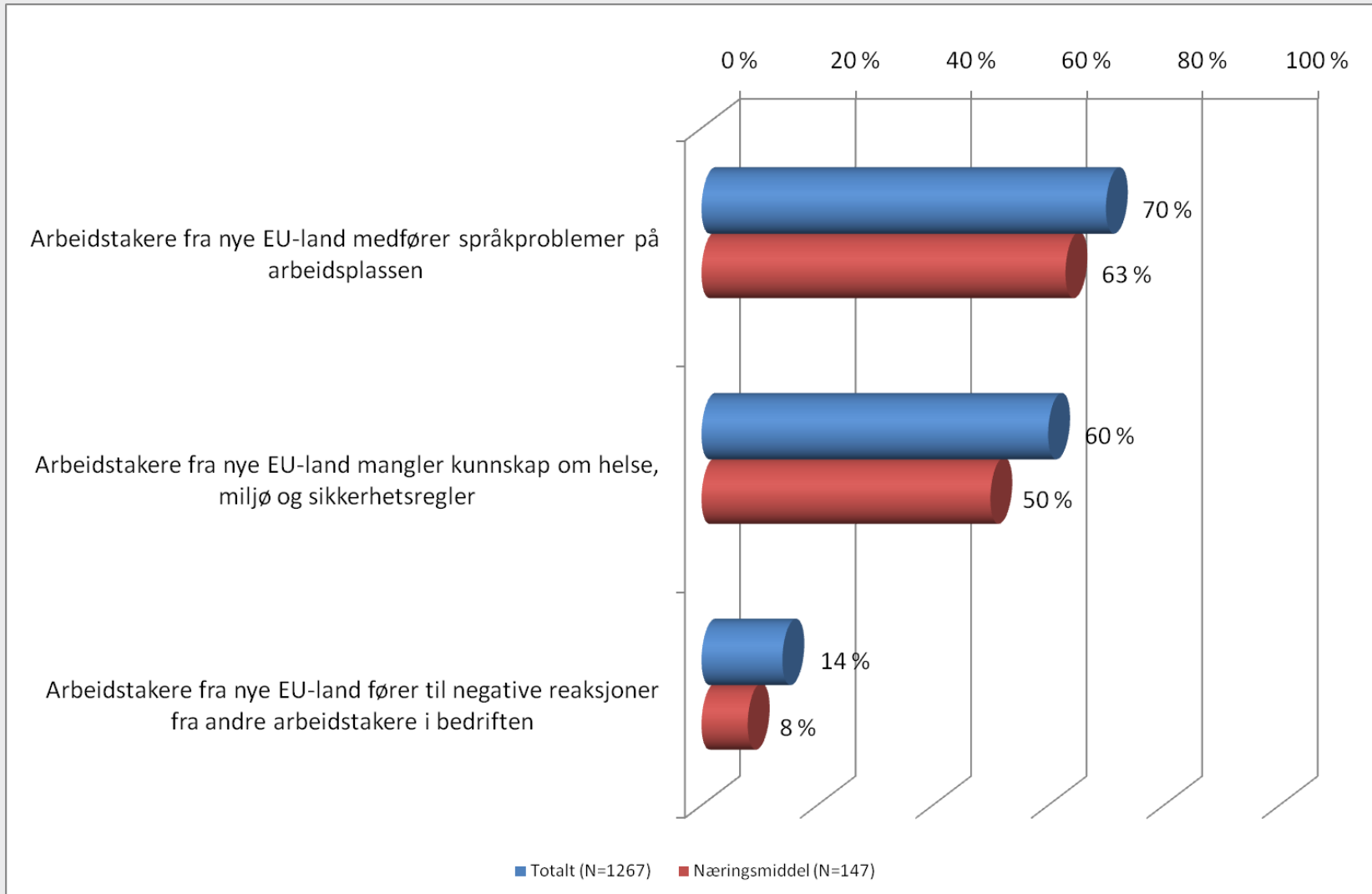

Vurdering av effekter på produktivitet og lønnsomhet i næringsmiddelindustrien og totalt (Andel enig, svar 4 eller 5)

Hva skjer i møtet med norske arbeidsplasser?

(Andel enig, svar 4 eller 5)

Har næringsmiddelindustrien andre utfordringer?

- Mindre homogen enn resten av industrien og bygg og anlegg, fører dette til andre strategier?
  - Flere kvinner (fiskeindustrien)
  - Klarere forskjeller mellom i bransjene når det gjelder rekrutteringsland
    - Kjøtt – Polen, fisk – Baltikum
  - Stor geografisk spredning og store sesongsvingninger
    - Andre vilkår for rekruttering og erfaringsoverføring?
  - Større variasjon i organisasjonsgrad og partstradisjon?
    - For eksempel i fisk- og kjøttbransjen
  - Deler av bransjen har tidligere erfaring med arbeidskraftsimport
  - Større lønnsbredning internt i bransjen?